

Infobrochure

Bloedtransfusie

Geachte heer/mevrouw,

Tijdens uw opname in het ziekenhuis kan uw arts het noodzakelijk vinden dat u een bloedtransfusie ondergaat.

Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij een operatie, bij een bevalling, bij een behandeling voor kanker, bij slachtoffers van ongevallen of bij chronische bloedarmoede.

Met onderstaande informatie proberen wij u te informeren wat een bloedtransfusie nu juist is.

Als u na het lezen van deze brochure nog vragen heeft, aarzel dan niet deze te stellen aan uw behandelend arts.

Waarom een bloedtransfusie?

Als er een ernstig tekort is van een of meerdere bestanddelen van het bloed, kan de arts beslissen om dit tekort aan te vullen. Uw behandelend arts zal enkel met jouw toestemming een bloedtransfusie voorschrijven (tenzij in dringende situaties). Uw arts of verpleegkundige zal je ook verder inlichten over:

- De reden van uw bloedtransfusie
- De risico's die aan de transfusie verbonden zijn
- De risico's die ontstaan wanneer u niet instemt met een bloedtransfusie
- Eventuele alternatieven voor de bloedtransfusie.

Soorten transfusie

Bloed is samengesteld uit een aantal nuttige onderdelen:

RODE BLOEDCELLEN

Rode bloedcellen zorgen voor de circulatie van zuurstof doorheen het lichaam. Bij een tekort aan rode bloedcellen ontstaat er bloedarmoede. Er wordt minder zuurstof door het lichaam getransporteerd door rode bloedcellen, zodat uw hart en longen harder moeten werken. Van bloedarmoede kunt u de volgende verschijnselen hebben: bleekheid, vermoeidheid, duizeligheid, hoofdpijn, kortademigheid en hartkloppingen.

WITTE BLOEDCELLEN

Witte bloedcellen zorgen voor de afweer tegen bacteriën, virussen en andere ziekteverwekkers. Deze worden uiterst zelden toegediend via een transfusie vanwege de zeer korte levensduur van deze cellen buiten het lichaam.

BLOEDPLAATJES

Bloedplaatjes in het bloed zijn nodig om een bloeding te voorkomen of om een bloeding te stelpen. Om een bloeding te voorkomen bij een tekort aan bloedplaatjes, wordt een transfusie met bloedplaatjes gegeven.

BLOEDPLASMA

Plasma is het vloeibare deel van het bloed. Het bestaat uit water, eiwitten en mineraalzouten. In bloedplasma zijn vele eiwitten aanwezig die ook belangrijk zijn voor de stolling van het bloed.

Bij een tekort aan deze stollingseiwitten in uw eigen bloed of als u heel erg veel bloed op korte tijd verloren hebt, kan het nodig zijn om het tekort aan te vullen met een plasmatransfusie.

Hoe verloopt een bloedtransfusie?

Na grondige controle van uw bloedgroep en de geschiktheid van het bloedproduct in het laboratorium zal het bloedproduct via een infuus in een bloedvat (meestal van de onderarm) worden toegediend. Bij sommige personen gebeurt de toediening via een poortcatheter.

De duur van de transfusie varieert van een half tot 4 uur afhankelijk van het soort transfusie en kan op elk moment worden onderbroken indien nodig.

Is een bloedtransfusie veilig?

Een bloedtransfusie moet zo veilig mogelijk zijn. Daarom worden de volgende maatregelen genomen:

- alleen gezonde mensen zonder risicogedrag kunnen bloeddonor worden bij het rode kruis;
- donors, de mensen die bloed afstaan voor transfusies, geven hun bloed vrijwillig en worden hiervoor niet betaald;
- al het donorbloed wordt gecontroleerd op een aantal belangrijke ziektes die via bloed overgedragen kunnen worden zoals virale hepatitis, syfilis en infectie met het humaan immunodeficiëntie-virus (HIV) dat AIDS kan veroorzaken.
- bloedplaatjes worden gecontroleerd op de aanwezigheid van bacteriën.

Wanneer blijkt dat het bloed mogelijk besmet is, wordt het vernietigd. Er blijft - ondanks alle voorzorgen - een zeer kleine kans bestaan op besmetting met een virus of ziektekiem door de bloedtransfusie.

Het kan bijv. zijn dat de bloeddonor nog maar kort geleden werd besmet of dat de test de ziektekiem niet kan opsporen. Deze kans is evenwel klein: zo is de kans dat een eenheid bloed besmet is met HIV kleiner dan één op een miljoen.

Ook is het mogelijk dat de hoeveelheid virus in het bloed zo gering is, dat het niet kan worden aangetoond met een bloedtest. Tevens kan het gebeuren dat er virussen in het bloed zitten die we nog niet kennen of waarop niet getest wordt.

Zo zijn er meer zeldzame ziekten waarvoor nog geen test bestaat en waarvan de kans op overdracht door bloedtransfusie aanwezig is.

Bloed dat bij uw bloedgroep past

Het is belangrijk dat het bloed dat iemand toegediend krijgt bij hem of haar past. Daarom nemen wij vooraf bloed bij u af om uw bloedgroep te bepalen. Dit gebeurt aan de hand van twee onafhankelijk van elkaar genomen bloedstalen.

Sommige mensen hebben afweerstoffen tegen bloedcellen van anderen in hun bloed. Deze stoffen kunnen gevormd zijn bij een zwangerschap of vroegere bloedtransfusie. Als dat het geval is, kan het soms langer duren voor er 'passend' bloed wordt gevonden.

Ten slotte zal de verpleegkundige, voordat u een bloedtransfusie krijgt, steeds controleren of het zakje bloed in kwestie inderdaad voor u bestemd is. U zal ook gevraagd worden om uw naam en geboortedatum te zeggen.

Bijwerkingen van een bloedtransfusie

De meeste transfusies geven geen klachten. Toch kan een bloedtransfusie soms een reactie veroorzaken. Sommige personen reageren overgevoelig op eiwitten uit het bloedproduct. Zo'n reactie is herkenbaar aan bv. jeuk of een rode huid. Dit komt voornamelijk voor bij een plasma- of bloedplaatjestransfusie.

Dit is een onschuldige reactie die eenvoudig met medicatie kan worden behandeld. In zeldzame gevallen treedt koorts op, rillingen, kortademigheid, benauwdheid. Transfusiereacties kunnen binnen enkele minuten na toediening tot enkele dagen na een transfusie optreden. Daarom is het belangrijk dat het verplegend personeel u kan opvolgen. Verlaat uw afdeling niet tijdens een transfusie.

Als er klachten optreden, verwittig de verpleegkundige meteen. De verpleegkundige zal tijdens de transfusie op vaste tijdstippen de bloeddruk, pols en temperatuur controleren om eventuele bijwerkingen vlug op te sporen.

Kan ik een bloedtransfusie weigeren?

Ja, u kan een bloedtransfusie weigeren. Bedenk daarbij wel dat er soms weinig alternatieven zijn voor een bloedtransfusie. Sommige operaties of behandelingen kunnen zelfs niet worden uitgevoerd zonder bloedtransfusie.

Bloedtransfusies kunnen levensreddend zijn: een bloedtransfusie weigeren, vormt soms een groter risico voor uw gezondheid dan een bloedtransfusie ontvangen. Bespreek uw wensen of twijfel over bloedtransfusie tijdig met uw behandelende arts.

Contact

Verpleegkundige hemovigilantie: 056/ 62 33 51 of intern nummer 5351

Telefoonnummer onthaal: 056/ 62 31 11

Auteur: Transfusiecomité OLV van Lourdes Ziekenhuis Waregem
Publicatiedatum: November 2016
Doc: 5826

O.L.V. van Lourdes Ziekenhuis Waregem
Vijfseweg 150
8790 Waregem
T. 056/ 62 31 11
F. 056/ 62 30 20
E. info@ziekenhuiswaregem.be